

Sedem Bernardkovih

6.

Francek je lazil po hosti in iskal kdo ve kaj. Tako rad se je skrival med drevjem, poslušal javkanje zverjadi in zasmehljivo klicanje ptic, ki so se zibale v kakem grmovju. V Globeli pod Pusto drago je našel Baliža. Čepel je pri srnjaku, vezal mu je noge in ga pokrival s praprotjo. Čudna puška je ležala kraj njega, bila je na videz zarjavela in bolj podobna kosu zanikrnega lesa ko orožju. Za bližnjim deblom je stal Henrik. Nepremično je strmел na drugo stran hoste. Ko je Baliž opravil z delom, se je dvignil in opazil Francka. Razširil je oči in bliskoma segel po orožju ter ga nameril, pa se je v trenutku premislil, spustil ga je in dejal:

»Glej no, saj si ti, mislil sem, da je volk.«

»Volkov že davno ni več.« je opomnil Francek drzno, čeprav ga je obhajala neka mrščavica.

»Česa se vsega človek ne spomni,« je razkladal hitro Baliž. »Gobe nabirava, dobršen del sva jih že dala stricu, da jih je nesel domov, druge bova pa midva.«

»Da rasto tukaj?« je nezaupno gledal Francek.

»Glej no, kresilno gobo. Ta je zdaj dobila v ceni. Pa ti se na to ne razumeš, he, he!«

Hotel je mimo njiju, pa sta ga zlepa odrinila in so se vrnili proti Brinju. Da, veliko sta vedela povedati. Bila sta čudno živahna in prijazna,

kakor bi šli k maši na žegnanjsko nedeljo. Človek si mora pomagati, sta dejala. Kdo se bo večno prerekal za kosček kruha! Kruh leži prav za prav povsod, le pobrati ga je treba, leži v hosti, leži na polju in tudi v vodi plava. In ljubi Bog mu da rasti, ne vpraša, čigava je hosta, čigavo polje, čigava voda. In Bog je dal vse vsem. Tu ni nikakega razločka. Če bi naj bil, bi moralo po nekaterih poljih dvakratno roditi, ker so boljši ljudje in pridnejši. Ne, Bog je dal življenje slabim in dobrim, rinejo naj skozenj ter naj se otepajo, kakor pač znajo.«

»Tega ne razumem,« je rekel Francek. »Potem je narobe, da se mi toliko ubijamo z našim bregom, ko so spodaj tako široke njive.«

»Kakopa! Smešno je, prijateljček, gospodarsko ni. Delaš in velja toliko, ko da rineš z glavo v zid. Kratko, ne izplača se!«

Zdaj se mu je nekoliko posvetilo. Zlobno je pogledal Baliža in Henrika ter povedal:

»Saj bi še nekako živeli, ko bi imel oče kaj več dela. Pa odkar je bil zaprt, so ga vsi pustili. To je zato, ker je neki nebodigatreba ukradl nekaj kokoši in vrgel ostanke na našo stran. Temu se je pač izplačalo.«

Baliž se je gromko nasmejal:

»Oče bi vseeno ne imel dela, nič se ne boj. Ha, je pa že mladi Krtina na Višavi drugačne baže. Tako lepo ob cesti ima hišo, lepe in snažne prostore in ljudje gredo radi k njemu. To je pač tako, vsaka pesem se izpoje in Bernardkova se je tudi. Kvečjemu če bi šel h Krtini za pomočnika. Stara se oče, stara, neokreten postaja in mladi so ga prehiteli.«

»Saj se je Krtina pri očetu učil.«

»Seveda se je. Potem je pa šel po svetu. In zdaj ima denar. Ne vem, od kod. Menda se je bogato oženil. Viš, pa je požrl očeta.«

Francek je povetil glavo in nekaj zamomljal.

»Tu se ne da pomagati. Kvečjemu, če greš in požgeš Krtini hišo. Potem bodo spet nosili očetu. Če se seveda ne dokaže, da ste bili poleg in vas ne pospravijo vseh skupaj.«

Prišli so do brega in tam sta se Baliževa dva ločila. Šla sta povprek po stezi in kadar sta se ozrla navzdol k Bernardkovim, sta se glasno zasmejala. Francek je povedal očetu in Tonetu, kaj je videl in slišal. Skomizgnila sta z rameni.

»Ti se igrajo z ognjem,« je dejal Bernardek. »Danes gospod, jutri v ječi. In dolgo take stvari ne trajajo.«

»Kaj pa Krtina?« Bernardek je požrl slino in zajeceljal:

»Krtina je priden fant, zelo priden. In dober je tudi. In večkrat je tako, da učenec prekosi mojstra. Drugače bi se pa moralo življenje ustaviti in bi ne bilo nikakega napredka.«

V mraku jih je pa prignal iz koč odmev dveh strelav. Postali so na pragu. Nad molčečimi smrekami so žareli lahki oblački večernega neba. Dolgo ni bilo čuti ničesar več, pod bregom je enakomerno šumela voda, potem je zgoraj v smrečju nekdo jezno vzkliknil. Skozi grmovje se je privlekel Henrik. Videli so njegov preplašeni, blede obraz. Ozrl se je po hosti, nato je poskočil ko ranjena žival ter omahnil za staro leščevje ob poti. Po kamenju je pa prihitel čuvaj Podklanški Miha, držal je puško v roki in je butnil pred Bernardka:

»Ali sta šla tod mimo?«

»Tod mimo?« je momljal stari. »Bog ve čemu, če sta Baliževa. Saj imata do doma bliže, če gresta po grmovju. Kaj sta pa ujela?«

»Srnjaka sta izpodnesla. Pa to ni bilo prvič. Vso zimo sem oprezoval za njima.«

Prekobalil je plot in prhnil je preko brega k Baliževi koči.

»Povedali bi, da je skrit za leščevjem,« je zašepetal Francek.

»Saj ni vprašal po tem,« je menil oče. »Njegova služba je to, naj lovi, kakor ve in zna. Tudi okrog naše hiše je oprezoval. Nemara nam ni zaupal. Zdaj naj pa sam gleda.«

Slišali so, kako je kričal v Baliževi hiši. Nekaj ljudi ga je porinilo iz veže, prerokal se je še pred hišo in grozil, da gre po orožnike. Videli so, kako se je dolg in srdit opletal po bregu in mahal z rokami. Iz Baliževe hiše so strmeli za njim pol prihuljeno, pol jezno, kakor bi čakali, da se vendar že skrije.

Izza leščevja se je pa privlekel Henrik. Bled in prepaden je strmел pod breg, kjer je izginjal čuvaj. Videli so, kako so mu drgetale roke, čeprav je srdito stiskal pesti.

»Ali si jih dobil?« je dejal strokovnjaško Tone.

»Nekaj šiber v nogo. To ni dosti,« je dejal omalovaževalno. »Malo boli, pa bo že nehalo. Ampak za očeta ne vem.«

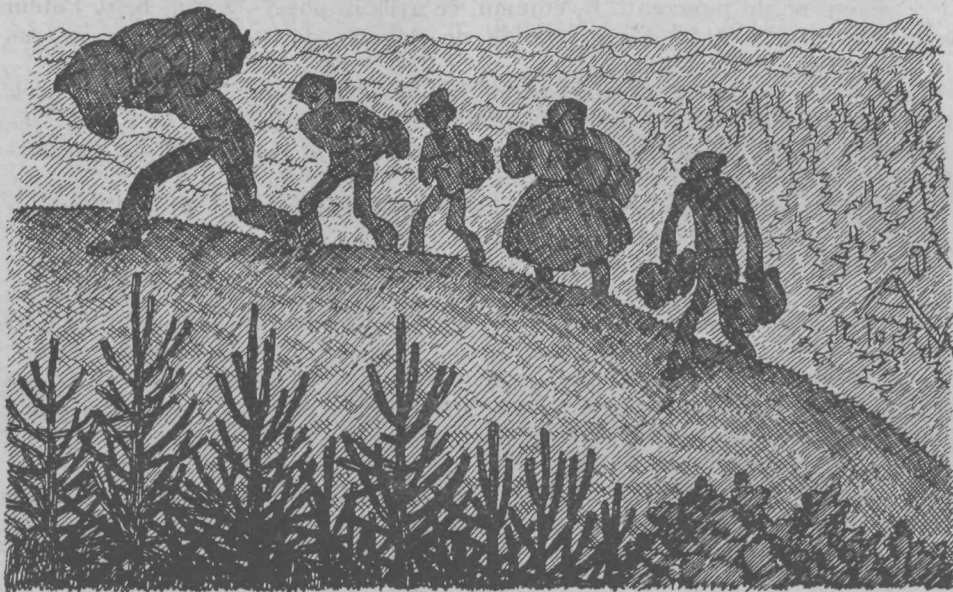
»Kopriva ne pozebe,« je dejal Bernardek in si dal opraviti ob drveh, ko da ga vse skupaj nič ne briga. »Stari se je skril že v hosti in bo spravil srnjaka na varno. To pot so vaju pritisnili.«

»Če bi ne imel psa pri sebi, bi ne bilo nič. Tisto ščene bom o prvi priliki pobil,« je temno pravil Henrik.

»Zaradi psa bosta vseeno dobila svoje. Puška je hitrejša ko zajec in Miha je dober strelec.«

»Tudi njega se bom lotil. Bajto mu zažgem. Kaj pa misli da je?«

Bernardek je majal z glavo, sinovi so molčali. To seveda ne bo preveč prijetno, če bi nenadoma zgorela Podklanškimi nad glavo bajta ali pa na primer kozolec. Saj lahko slučajno spi in zgorita oba z materjo. Henriku sicer niso oporekali, bo že opravil svoje in mogoče bi še nalašč, da bi

pokazal, kako se nikogar ne boji. Oče je znova zmajal z glavo, da bo iz tega nekaj nastalo, Henrik se je pa odvlekel čez vrt.

»Zdaj se je začelo,« je opomnil Tone. »Zdaj bomo kmalu zvedeli tudi to, kdo je kokoši kradel.«

V mraku je prišel Francek pocukat Toneta:

»Že gredo!« je zašepetal.

»Ali orožniki?« je poskočil brat.

»Ne, Baliževi v hosto. In koliko so naložili!«

Šla sta gledat.

Visoko v bregu so se vlekli Baliževi, oče, sinova in stric in teta. Stopali so utrujeni pod težkimi bremenii, videlo se je, kakor da nosijo težke vreče.

»Ali bežijo!« je plosnil Tone.

Bernardek je mežikajoč gledal s praga.

»Kašče bodo prazne,« je vzdihnil kakor z obžalovanjem.

Baliževi so se čez dobre pol ure vrnili. Hodili so nalahko, kakor po prstih, in se ves čas ozirali po bregu. Izginili so v hišo, pa se čez čas spet vrnili. Počasi so stopali v hosto.

Proti jutru je zbudilo Bernardka ropotanje po oknu.

»Vstani, Bernardek!« je klical tuj glas.

Opravil se je in spoznal orožnike. Odprl je vrata in premišljeval, če nimajo tudi njega kaj na sumu. V tem ni človek nikdar dovolj gotov, morda je kje kaj preveč rekel, morda so ga obdolžili česa posebnega. Potem je spoznal tudi kramarja Mihalko.

»Pojdeš z nami, Bernardek, gremo k Baližu.«

»Jaz?« se je zavzel starec. »To je stvar občinskega moža.«

»To sem jaz,« je dejal kramar. »Pa je treba dveh.«

»Sploh pa, jaz sem bil sedem dni zaprt. Saj mi ne morete zaupati.« Stari orožnik je zamrmral:

»Zaprt gori, zaprt doli. Mi že vemo, kako je s to stvarjo. Pa daj, Marko, stopi vseeno k Majku. Možakar je sicer malo gluha, pa poglavitno, da ne bomo sami.«

Bernardek se je zadovoljen oddahnil in se vrnil v hišo. Otroci so se bili zbudili in stali presenečeni ob oknih.

»Orožniki, orožniki,« so šepetali.

Prišel je še gluhi Majk in stari orožnik Peregrin jih je počasi vodil proti Baliževi hiši. Utonili so v temi in Bernardkovi niso nekaj časa čuli drugega ko topot nog. Potem so se začuli rezki glasovi, nekdo je razbijal po Baliževih oknih in vratih. Čez čas je vse usahnilo v zamolkel govor, ki je naposled popolnoma potihnil.

»Bomo že zvedeli, če bo kaj posebnega,« se je odpravljala Bernardek spat. »Nekaj gotovo ni v redu, mi pa ne bomo za tožnike.«

Drugo jutro ni bilo nič posebnega. Baliževi so hodili okoli hiše popolnoma vsakdanje. Tudi Henrika so videli. Prikazal se je na pragu, bil je bled, vendar je zasmehljivo gledal v svet. Sedel je pred hišo in izzivalno žvižgal, kadar se je prikazal kdo izmed Bernardkovih na vrt.

Pač pa je eno naslednjih pomladnih noči nenadoma zagorel podklanški kozolec. Plamen je šinil k nebu tako nenadoma in tako silno, da se je oglasil plat zvona, ko je že pojema. Ljudje so planili iz spanja, prišli so gasilci, bajto so pač rešili, kozolec se je pa zrušil v ogenj.

»Saj ni bil dosti vreden,« so dejali ljudje.

Podklanški Miha je stal ko brez moči poleg ognja, strmel je v plamen in stiskal ustnice. Kraj bajte je ječala stara mati. Nato si je nenadoma popravil klobuk in vzkliknil:

»Drugič bom bolje meril.«

Ljudem ni bilo jasno, kaj je hotel povedati, stari Baliž pa in Bernardkovi, ki so se prerivali v gneči, so se spogledali in razumeli. Baližu so se zaiskrile oči, velik in dolg se je prerinil izmed ljudi, pljunil je po tleh in zamrmral:

»To homo še videli!«

(Dalje.)

Otroška modrost

Nadebuden sinček

Jankec: »Očka, ali je bilo črnilo, ki si mi ga včeraj kupil, zelo drago?«

Očka: »Zakaj to vprašaš? Ne posebno.«

Jankec: »Zaradi mamice, ki se tako jezi, ker sem ga razlil po prtju.«

Vljudna Rezika

Mama uči Reziko: »Če kdo odraslih nima sedeža v tramvaju, morajo otroci vstati in mu ponuditi svoj prostor.«

Rezika sedi v tramvaju in vljudno reče sprevodniku:

»Prosim, sedite na moj prostor, gospod, jaz lahko stojim!«